

JAUME BARTUMEU CASSANY
EXCAP DE GOVERN

La sobirania com a excusa

El futur del país no es pot construir d'esquena a Europa

Fa mesos que escoltem declaracions de defensa de la sobirania, que s'acompanyen d'una malfiança a la vista del lliure intercanvi. L'acord d'associació no és un abandonament de la sobirania, sinó que, sobiranament i lliurement, Andorra decideix delegar l'exercici de la sobirania, en alguns àmbits concrets i ben delimitats, a una entitat exterior, la Unió Europea.

Així es va fer en l'acord duaner del 1990 i no ens ha anat pas malament.

La Unió Europea no s'apropia pas de la sobirania andorrana, ni de cap país de la Unió, perquè no l'abandonem ni la cedim. Transformem voluntàriament l'aplicació per a reforçar-la.

A Andorra sumar és difícil. Integrar diferències és molt complicat. Probablement els darrers quaranta anys només ho hem aconseguit amb els Consells Generals, els Governos i els Comuns que es van succeir durant el procés constituent del 1990-1993.

Això és el que hem d'aconseguir ara amb l'acord d'associació amb la Unió Europea.

Ens caldrà aprendre a compartir poders, trobar polítiques comunes fetes de pactes i acords. Europa és un exemple de diàleg entre diferents per conèixer junts. Sols, com pretenen els immobilistes antieuropeus, perdrem davant dels que persegueixen la llibertat de la diversitat, del pluralisme, del respecte a la diferència.

M'entristeix veure com, el

darrer cap de setmana, a Madrid, en la posada de llarg dels peons de Trump en l'escena europea, la dreta autoritària, de Le Pen a Vox, passant per Meloni, Orban i Wilders, va proclamar que defensaven la sobirania dels seus països front a Brussel·les. Els sona la música en clau andorrana?

Perquè, no ho dubtin, diuen que estan contra la "vertiginosa obertura" i que volen una "aproximació global i cauta" a la Unió Europea perquè al capdavant aspiren a implantar una nova forma de caciquisme que deixi el país als peus dels poderosos, afeblit i esquíat.

Defensar ara l'acord d'associació amb la Unió Europea és fer més forta Andorra. L'abstenció, la indiferència, no fer front als que posen en qüestió, des de dins, l'associació, seria un greu error.

L'escriptor francès Jules Romains (1885-1972) que reflexionava en els seus assaigs sobre els problemes que plantejava a la consciència humana l'evolució de la societat contemporània va fer una afirmació contundent: "L'Europe mon pays".

Crec que als andorrans no ens ha de fer por reconèixer que Europa és, també, el nostre país. Per història, per cultura i pels principis que fonamenten el Consell d'Europa del qual Andorra és membre d'ençà de l'any 1994.

Formo part d'una generació que ha treballat en la construcció d'unes referències per orientar Andorra a l'entorn europeu.

Ens havíem fixat una fita: l'adhesió d'Andorra al Consell d'Europa. Vam trigar vint anys a arribar a veure la bandera andorrana onejant a Estrasburg, davant del Palais de l'Europe, després que el poble andorrà, en l'exercici de la seva sobirania, hagués adoptat la Constitució del 1993. Vint anys, però ho vam aconseguir.

Durant tota la meua vida política he tingut una ferma convicció: la sobirania d'Andorra no es podrà mantenir i el futur del país no es podrà consolidar d'esquena a Europa.

Aquesta convicció s'ha reforçat, en l'exercici de l'activitat política, amb les responsabilitats institucionals que he tingut l'honor d'assumir. He viatjat sovint a Brussel·les, París i Estrasburg. També a Madrid, Lisboa i Luxemburg. Ho he fet per anar a defensar Andorra a Europa. En totes les trobades i reunions a les quals he participat aquests anys he tingut una mateixa línia: explicar als meus interlocutors la nostra voluntat d'acostar-nos a Europa en el marc del nostre treball per reformar l'estructura institucional andorrana tot preservant la nostra identitat nacional.

La negociació de la Constitució andorrana fou una etapa que ens va permetre confirmar que si teníem la voluntat de fer d'Andorra un Estat reconegut per la comunitat internacional havíem d'aconseguir un bon embrancament amb les institucions europees.

Ara no ens podem equivocar.